

Chefsjustitieombudsmannen
Mats Melin**Anmälan mot Polismyndigheten i Västra Götaland för underlåtenhet att i förväg informera om vad ett förhör i en pågående utredning skulle handla om m.m.**

Anmälan

AA framförde i en anmälan klagomål mot bl.a. Polismyndigheten i Västra Götaland. Hon var bl.a. missnöjd med att hon hade kallats till ett polisförhör utan att få veta anledningen därtill, vilket kändes mycket olustigt. När hon sedan ringde och frågade vad förhöret skulle handla om fick hon svaret av inspektören BB att ”det skulle komma som en överraskning”.

Handlingar i polismyndighetens ärende K143494-07 och Åklagarmyndighetens, åklagarkammaren i Borås, ärende AM-78895-07 infordrades och granskades.

Av utredningen framgick bl.a. följande. I ärendet gav åklagare direktiv om att AA skulle höras upplysningsvis i en förundersökning om falsk tillvitelse. Förhöret skulle gälla en till socialförvaltningen inkommen anonym skrivelse. I början av oktober 2008 kallades AA till förhör. I kallelsen angavs att anledningen till kallelsen var ”Förhör i pågående utredning”. I det förhör som sedan hölls med AA i oktober 2008 antecknades inledningsvis att AA fick reda på vad förhöret skulle handla om.

Ärendet remitterades till polismyndigheten för upplysningar och yttrande över utformningen av den aktuella kallelsen samt AA:s påståenden i anmälan om att BB vid kontakt inför förhöret vägrade att informera henne om anledningen till förhöret.

Polismyndigheten (nuvarande länspolismästaren BB) kom in med ett remissvar och anförde bl.a. följande.

Polismyndighetens bedömning

Var och en som hörs av polisen har rätt att få besked om anledningen till förhöret. Däremot föreligger inte någon skyldighet att upplysa om detta före förhöret. Utgångspunkten är dock att man bör lämna ut uppgifter om vad förhöret avser. Det är emellertid alltid en avvägning i det enskilda fallet som avgör vilken information som kan lämnas utan att skada en pågående utredning.

I det aktuella fallet har AA hörts upplysningsvis. I samband med att hon kallades till förhöret bedömde utredaren att det kunde vara till men för utredningen om

anledningen till förhöret angavs i kallelsen. Utredaren ville inte att det skulle finnas någon risk att det blev en kontakt mellan målsäganden och AA angående anmälan. Av samma skäl fick AA i detta skede inte heller någon närmare information muntligen. Vid förhöret informerades hon dock inledningsvis om varför hon var kallad.

Enligt polismyndigheten har det i ärendet inte framkommit något som ger anledning att ifrågasätta utredarens bedömning. Vidare anser polismyndigheten att det inte finns något att anmärka på själva utformningen av kallelsen.

Vad gäller AA:s påståenden om dåligt bemötande vid kontakt med polisen så har det inte kunnat klarläggas vad som har förevarit. För det fall AA upplever att hon inte har blivit bemött på ett professionellt sätt kan polismyndigheten endast beklaga.

Bedömning

AA har framfört klagomål även mot åklagares handläggning av det ärende som förhöret gällde. Jag har emellertid valt att begränsa min granskning till frågan om den information som lämnats till AA inför förhöret.

Under en förundersökning får förhör hållas med var och en som kan antas kunna lämna upplysningar av betydelse för utredningen (23 kap. 6 § rättegångsbalken, RB). Den som ska höras bör, där så kan ske och det inte finnes olämpligt med hänsyn till utredningen, i god tid kallas till förhöret (5 § förundersökningskungörelsen, 1947:948).

JO har tidigare slagit fast att var och en som hörs av polisen har rätt att – allra senast när förhöret inleds – få besked om anledningen till förhöret (se t.ex. JO 1982/83 s. 56). Information till den hörde är alltså viktig (se vidare om detta i Fitger, Rättegångsbalken, kommentaren till 23 kap. 6 § RB, Internetupplagan).

Det saknas däremot föreskrifter och närmare anvisningar om hur polisens kallelser till förhör ska utformas, t.ex. om det är tillräckligt att i kallelsen endast – så som skett i det nu aktuella ärendet – ange ”Förhör i pågående utredning” eller om uppgift om anledningen till förhöret bör lämnas. Enligt min uppfattning bör polisen i så stor utsträckning som möjligt redan i kallelsen på ett tydligt sätt ange vad förhöret gäller. I den av polisen använda blanketten för kallelser finns också ett fält rubricerat ”Anledningen till kallelsen” avsett för detta ändamål. Jag vill dock inte utesluta att det undantagsvis kan finnas situationer då det finns godtagbara skäl att inte förrän i samband med att förhöret inleds underrätta förhörspersonen om anledningen till förhöret.

Som polismyndigheten anfört måste i det enskilda fallet en bedömning göras om vilken information som kan lämnas utan att utredningen skadas. I det nu aktuella fallet valde BB att inte lämna någon information om förhöret i förväg till AA eftersom hon önskade undvika en eventuell kontakt mellan AA och målsäganden före förhöret. Även om jag kan ha viss förståelse för detta med tanke på att saken synes ha haft sin upprinnelse i en infekterad tvist mellan grannar kan jag för egen del svårigen inse att det skulle ha varit till men för utredningen att redan i kallelsen upplysa om vad förhöret avsåg eller att i vart fall nämna det för AA vid det efterföljande telefonsamtalet.

Ärendet avslutas.